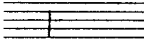
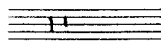

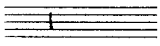
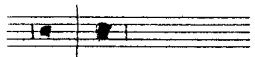

Identifikace menzury

1. Pomlky

1.1 Modus (L-B)

1.1.1 Pausa triorum temporum identifikuje jednoznačně **modus perfectus**.

Kombinace ukazuje na **modus imperfectus**.

1.1.2 Pausa duorum temporum se může vyskytovat v obou modech. V **perfektním modu** však musí být ve spojení (před nebo po) s brevis Nachází-li se pausa duorum temporum mezi dvěma longami je to znakem **imperfektního modu**.

1.1.3 Dvě po sobě následující pomlky duorum temporum (2+2) identifikují **imperfektní modus**, zatímco čtyřdobá pomlka v perfektním modu musí být naznačena kombinací (3+1).

1.2 Tempus (B-S)

Nejčastějším prostředkem pro poznání menzury tempu je způsob zápisu dvou po sobě jdoucích S-pomlk. Jestliže jsou S-pomlky napsány na téže lince, jde vždy o **perfektní tempus**. Jestliže jsou dvě S-pomlky psány na různých linkách, doplňují zpravidla některou skupinu semibreves a mohou patřit jak k perfektnímu, tak k imperfektnímu tempu. U **imperfektní menzury** však místo 2 S-pomlk bývá zpravidla psána pomlka brevis.

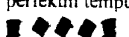
1.3 Prolace (S-M)

Tatáž pravidla jako pro tempus platí také pro prolaci, kde funkci S-pomlk mají M-pomlky.

2. Rytmické figury

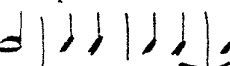
2.1 Jestliže se vyskytují tři noty stejného druhu mezi dvěma notami nejbližší vyššího druhu, můžeme v převážné většině případů usuzovat na **perfektní menzuru** :

perfektní modus

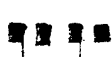

perfektní tempus

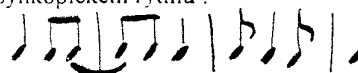
perfektní prolace

Pozor! Tyto kombinace se však mohou vyskytovat rovněž v **imperfektní menzuru**, jako synkopický rytmus:

 = $\frac{2}{4}$

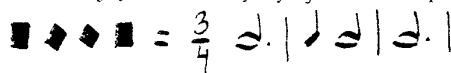
V tomto případě však musí být synkopická figura doplněna další notou stejné hodnoty, která vyrovná efekt rytmického posunu.

1.2 Jestliže se vyskytuje jednotlivá nota mezi dvěma notami nejbližší vyššího druhu (střídání dvou sousedních hodnot): a) b) c) je to známka **perfektnosti** modu (a), tempu (b) nebo prolace (c). Avšak i zde platí poznámka o synkopickém rytmu :

 = $\frac{2}{4}$

Tabulka č. 9.1b

- 1.3 Četný výskyt skupinek dvou not stejné hodnoty je známkou **imperfektní menzury**. Jestliže je druhá nota ve skupině nahrazena pomlčkou stejné hodnoty, potom je tato identifikace jednoznačná. Pozor! Skupinka dvou stejných not se vyskytuje rovněž v **perfektní menzuře**, kde ovšem signalizuje alteraci:

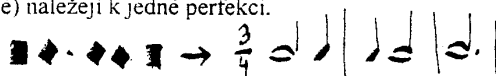

3. Punctus

Punctus je pomocným znakem zaváděným menzurální teorií z toho důvodu, aby mohly být přesně vyjádřeny některé vztahy, které nelze systémem pravidel definovat. Tento pomocný znak je užíván ve dvojím smyslu:

3.1 Punctus divisionis (perfectionis)

Punctus divisionis (perfectionis) je dělicí značka ve smyslu dnešní taktové čáry, která naznačuje, že noty takto oddělené (uskupené) náležejí k jedné perfekci.

Punctus divisionis se vyskytuje pouze v **perfektní menzuře** a umožňuje správné čtení **nejednotných** rytmických figur. Např. ve skupině naznačuje imperfekci (), ve skupině naznačuje alteraci ().

3.2 Punctus additionis (augmentationis)

Punctus additionis je identický s dnešní tečnou za notou – prodlužuje o polovinu trvání. Vyskytuje se pouze v imperfektní menzuře a vyžaduje proto přítomnost noty nejbližší nižší hodnoty, aby doplnila prodloužení do plného taktu. Jestliže taková nota chybí (nemusí být však v bezprostřední blízkosti), potom jde o punctus divisionis a o perfektní menzuru.

Pozor! Ve smíšených menzurách [např. 3,2] se však punctus vyskytuje v obou významech: jako divisionis v perfektním tempu a jako additionis v imperfektní prolaci.

4. Červené noty (color)

Červené noty se ve francouzské notaci vyskytují v **perfektní menzuře**, kterou mutují do **imperfektní menzury** (tři červené noty mají hodnotu dvou černých). Totéž platí o ligaturách vyskytujících se v zápisu tenorových a kontratenorových hlasů.